

JAN KLECANDA:

MALOMĚSTSKÝ APOŠTOL.

KUS HISTORIE Z MALÉHO MĚSTEČKA.

"Totiz — zkrátka, vy odmitáte moji nabídku, vy odmitáte štěstí, já vám nabízím," prudce řekl Pech.

"Ano, bylo by to štěstím," řekl děveč klidněji. "Štěstím, je-li bych si dovedla vážit, kdybych —"

"Kdybyste?" naléhal adjunkt netrpělivě.

"Kdybyste vás měla tak ráda, jak vy si myslíte," dodala Málka.

"Tedy koší! Koší!" skoro rozkřikl se adjunkt. "A přece jste se ke mně po celý ten čas chovala tak —"

"Jako k milému příteli a hostě — ano! A tím nám přece už sluzíte i dále?" odvětila, dívajíc se na něho laskavě.

"Čerta zůstanu!" vyjel Pech hněvivě. "K vůli vám, která mnou pohrdáte, mám si dát libit výřky od direktora? Myslete, že jsem sem chodil k vůli té hloupé besedě a záloze? Co je mi po těch hloupostech? Jen k vůli vám, alyáte, jen k vůli vám — Ale teď je konec —"

"Ale, pane adjunkte!" snažila se Málka udobřit rozhněvaného nápadníka.

"A kdo tedy? Kdo? — Ať alespoň vím, proč mne zavrhujete?"

"Což musí to být někdo?"

"Ano, ovšem že musí, sic byste mne neopustila! — Sýkora snad?"

"Ale ne, ne! Co vás to napadá?"

"Tedy Zeman? Učitel Zeman?"

vítězně zvolal Pech.

Málka do ruce se zarděla a rozpacitě vytrhla mu ruce.

"Jděte! Co to máte? Což musí někdo?"

"Rekněte tedy, že ne! Rekněte — zapřete! — Tedy kantor! Vidá — paní učitelová!" jízlivě zamával se adjunkt.

"Páne adjunkte," zvolala Málka, uražena jeho směchem. "Prosím vás, abyste se nestaral o mé záležitosti —"

"Prosím, prosím! Buďte bez starostí! Já už nebudu se o nic starati — já ne! A nebudu vůbec obtěžovati svými návštěvami, když vím, že byla by vám má přítomnost nemilou," doložil trpce a chopiv klobouk i hůl, jež byl odložil na vedlejší stůl, měl se k odchodu.

Málka, zaražena jeho prudkostí, chtěla ho vidně zadržeti, leč v tom právě vesle učitel Zeman.

"To jsem rád, že vás tu již nechám!" zvolal, podávaje adjunktovi radostně ruku. "Musíme se ještě dohodnouti, jak se o ty funkce podělíme."

"Já nie! Na mne nepočítejte! Já se nerad s někým podělují a nechám vám všecko, všecko vám — vám!" vysopil Pech a, vytrhnuv se Zemanovi z rukou, odkvapil.

"Co je! Prosím vás, slečno Málko, co se tu děje!" překvapeně ptal se učitel. "Což jsem mu něčím ublížil? Nebo snad stalo se mu něco před mým příchodem?"

Málka v rozpacích nemohla se vachopiti k odpovědi.

"Ať — tuším já," zvolal Zeman, pohlídnou na ni pátravě. "Paní adjunkt vám —" další slova nechtěla mu splynouti se ztím.

"A vy — vy? Ach, prosím vás, řekněte mi, že jste ho odmltila!"

Máta odpovědi Málka odkvapila do kuchyně a dříve než se zase vrátila, dostavili se i ostatní besedníci, mladí učitel a purkmistr. Po chvíli sešla u oběda celá rodina i se svými denními hosty, z uctí však dnes scházel adjunkt Pech.

o záležitostech spolkových, vzal si Hurdálek Málku stranou.

"Poprvé dnes užívám svého práva jako otce a dědeček," řekl s lícenou vážností. "Mně přece povíš, co se mezi vámi semlelo? Viděl jsem na Pechovi, že je jako divý. Poškorpilí jste se snad nějak, či jsi ho něčím urazila?"

"Neurazila jsem ho. Řekla jsem mu pouze, že nemohu a nechci býti jeho ženou," odvětila Málka tše.

"Hm, tohle je bolestná věc," zarazil se Hurdálek. "On ti tedy nabízel ruku? Tuší jsem, že k tomu dojde, ale že ho odmítneš, to jsem nečekal. Nehněvej se, dítě, ale myslím, že jsi chybila, dvakrát chybila: jednou, že jsi k němu chovala tak, že vzbudila jsi v něm naději, podruhé, že jsi ho odmltila."

"Ale já přece nejednala s ním jinak, než s ostatními," bránila se Málka plačtivě.

"Nu, já takovým věcem mnoho nerozumím, ale to vím, že na jeho místě bych byl silně věřil, že si mohu dělati naději. A na tvém místě bych si byl rozmyslil, než bych odmítl takové štěstí."

"Vy tedy myslíte jako on, báhví jaké štěstí nezahazují?" zasmála se trpce.

"A prosím tě! Panský úředník přece! Co nevidět bude správcem na některém dvorci. To by bylo živobytí!"

"Eh, vy jste jako všichni otrově: jak je deera na vdávání, pryč s ní z domu, ať už je to kamkoliv."

"Z toho věřím, že komu dá pan bůh úřad, dá i rozum. Pech není partie k zahození. Budeš jednou litovati —"

"Teď už jistě ne, neboť dnes ho poznali s nové strany. Hledíte: beseda, záložna a to všecko ostatní jsou mu hlouposti. A myslím, že hlavní věc bylo mu, že dovedu trochu vařit."

"Nu, já tímhle věcem mnoho nerozumím," řekl Hurdálek dobrácky, "ale to vím, že konečně v manželství ta kuchyně je také dost důležitým činitelem."

"Že důležitým, připouštím, ale aby se mělo všecko na světě jen kol toho točit, to by byl pěkný život," horlila Málka. "Já aspoň bych takového muže nechtěla, který by neměl jiné starosti, než o žaludek!"

Poslední slova dodala úmyslně hlasitěji, poněvadž viděla, že učitel Zeman, ač na oko účastnil se porady, mnohem více staral se o to, co u druhého stolu se mluví.

Zatím již blížila se stanovená hodina a lidé počínali se scházeti k valné hromadě. Pomalu však, velice pomalu troušili se jeden po druhém — a když na věži kostela udeřila druhá, bylo v besední místnosti sotva dvačet osob pohromadě. Po nadšení, jež vládlo v předchozích schůzích, nebylo dnes ani potuchy; jen přátelé besedáři přicházeli s radostnými tvářemi, ale když shledali tak slabé účastenství, zmklí rozmrzeli a ustaraně i oni. Za to ostatní sousedé dostavovali se s patrnou neochotou, jakoby je někdo strkal, jak nevrle poznával mistry Kubík, Sedalí u postranních stolů, každý jen tak "na půl židle," jakoby chtěl býti stále připraven k útěku, a teprve po mnohém domlouvání a tahání podalilo se všechny přimět k tomu, aby se sešli kolem připraveného valného stolu.

Sedlino tu jako před funtem, poznamenal hořce purkmistr Jarolímeček. "Na ten pěkný zátek si beral jsem si dnes něco lepšího."

"Já ne, já ne!" bučel ozval se farář Vorel, jenž usídl se něčím odstrašiti. "Kdo dnes podniku něco doberého a roznoumého, musí býti připraven na hrdě věci. Hrdě se spoukují, že je někdo tu sepně tak, abychom mohli scházet kvaň!"

"Nu, já jsem již takhle vykládal našim lidem při příležitosti, že jsem poznamenal Václav sedláčkovu slouhu," ale je přiče dnes ani Václav s Hanák nejsou, to musíme přeci uznati."

"Ti přebírají své podělky," vy-

hlásovali. Co byste tam byli podělili? Majorita byla by výskyky proti vám a tu mají páni zajížděti. Hlasovali by pěkně o vašich kapsách a vy byste musili platit. Dobře jste to prohlédli, že jste jim seděli na lepi!"

"Co pak jsem dnešní?" kasal se občan, jemuž Sachsovo uznání nemělo zaliehotilo. "Prokoukl jsem to jejich chytřetví."

A chvíli nadávali besedářům všichni, jedni za to, že neměli se dostati do výboru, druzí zase za to, že na ně bylo tím výborstvím nalíbeno. A čím více pili, tím více se rozhřívali. Byli tu i Vávra a Benák, již sem byli jen na chvíli zaskočili, ale pak již zde uvázli.

Ti seděli dlouho tše a do hovoru se nepletli. Cítili přece jen trochu, že měli by dnes býti někde jinde, ale liehotilo jim, že slyší zlehčovací lidi, jimž byli tolik vědomostí zavázáni. Jakoby je byli ti lidé zde svým povídáním sprostovali jakési povinnosti.

"A ha že!" řekl Vávra Benákoví. "Když se to tak kolem dokola vezme, jaké pak dobrodiní! Špekulace a nie nešpekulace! Sákra! Stojíme my dva přece za to, co nám pšijeli!"

"To si myslím, že stojíte!" připlétl se Kraus. "Já bych aspoň za vás podal věc!"

Po těch slovech Vávra přece podával se na žida úkosem a řekl: "To snad vy, ale tuhle pan Sachsl nechtěl!"

"Kdo že nechtěl? Já! řekl jsem vám poslední slovo? Pohodli jsme se výskyky, byli bychom se pohodli zas a ani jste ty pány jako komis na mne nemusil vodit. Ale to přijde a vezmete si jím, aby vás vypláceli a za vás mluvili. Eh, fuji!"

"A co fuji? Já je nezval! Když šli, tak šli —"

"Jako vaší poměnicí a vy jste byli jako chlapeč, když jdou s tatíky k zápisu. Ale dnes na schůzi záložny vás ani nepozvali —"

"Jak pak nepozvali? Pozvali a jdeme tam rovnou odtud."

"Do výboru?" vyvolal Sachsl. "Aha — to ne, vidíte? Ani do výboru vás nevezmou a přece jste

vy nejvíe pro tu záložnu sháněl. Vidíte, to je ten věk!"

Vávra chtěl sice namítati, že do výboru vstoupiti nemůže, aby záložna směla převzít jeho dluhy, ale Sachsl nepustil ho k slovu.

"Tady je poznáváte, ty své pány! Kdo si krejar vypůjčí, už jim není roveň, už ho pomalu ani za člověka nepovažují. A přece snad vy i se svými dluhy stojíte za víc, než takový, který nemá kus půdy pod nohama a dnes je zde, zítra jinde."

Sachsl se až sám podivil, jak tato jeho slova zapálila. Vávra i Benák odhodili čepice zase na okno a zakleli tak jadrně, že nepůjdou nikam a že se s k té záložně vůbec nedají, aby tam nemusili dělat ošlapky.

Bylo již hodně šero, když se oba sousedé hodně podnapili vraceli domů ke Lhotě. Láteřili hlasitě na záložnu a její výbor a přehvalovali si Sachsla i Krause, již ochotně jim nabídl další pšjčky.

Tonže dohon rozeházeli se i na přátel z Besedy.

"Zapotáli jsme se, umluvíli až do ochraptění," líboval si Václav při loučení, "ale dopadlo to lépe, než jsme se při začátku schůze nadáli."

"Kdo dnes přišel a s námi vydržel, ten je už teď tělem duší náš. Ale to je vaše zásluha," chválil farář Vorel. "Vy jste jim promluví do duší. Kamenem byste byl hnal."

"Eh, což já! Tuhle pan učitel Zeman to rozhodl. To bylo slovo v pravý čas."

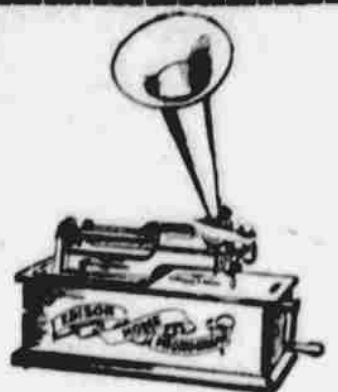
"Nu, děláli jsme každý, co se dělati dalo a tak snad se naše snaha přece nemine s účinkem," odmltal Zeman skromně pochvalu. "Jen aby mého působení zde nebylo na krátko!"

A pomyslení, že by mohl býti přesazen jinam, bylo mu potnou kapkou pelyňku do sladké šše dnešního úspěchu. Loučit se s Letňany teď, když dozvíděl se, že adjunkt Pech není mu nebezpečným sokem a když mu i Sýkora se svěřil, že dostal od Málky košem nepochybně jen proto, že

měla v srdci jeho, to bylo Zemanovi dnes nad pomýšlení těžko. — Pokračování.

Starému příteli, který po léta se osvědčoval, musíme zůstatí věrni. Máme-li zastaralé nachlazení, pak nesmíme zkoušeti všechny možné prostředky, nýbrž nutno tu hned sáhnouti k výborně osvědčenému "Pain Expeller-u". Naflemeli si silně krk, prsa a chodidla, v krátkém čase poznáme blahodárný účinek. Možno pak "Pain Expeller" v Americe obdržeti ve všech lékárnách po 25c láhev. Nutno však při tom dáti pozor na ochrannou známku kotva.

HOSTINEC A RESTAURANT... Bratří Divišové... Právě česká kuchyně...

Minete-li koupit Mluvící stroj... JOSEF JIRAN, výrobitel a obchodník s hudebními nástroji...

Severovy Rodinné Léky vykonají, co jiné toliko předstírají vykonati.

Opatřte se proti plicním nemocem

Severův Balsám pro plíce... Pouhý kašel může býti předzvěstí závažné plicní choroby... Proč kašlati? Severův Balsám pro plíce... léčí kašel každého druhu.

Léčárnicki mají na skladě Severovy Léky... Severova Zaludeční heřká... Severův Silitel ledvin a jater... Pře koupě podotknete, že chcete kby Severovy. Žádajte Severovy Kalendar a domácí lékař za rok 1911.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA